

els mots justos, del que voldríem que fos a la nostra terra la lluita contra el càncer.

És cert, que per moure's en qualsevol ambient, el primer que cal és l'ajuda econòmica. Però, permeteu-nos per un moment dir quelcom que encara que en el moment actual no sigui viable per l'anterior raó tot el que desitjaríem, però potser a no trigar molt podem esperar èpoques més falagüeres i el que avui és sols una idea pot transformar-se en realitat.

Trobem ben orientat el pla presentat per la Doctora Luisi de Montevideo que creu, i així ho vàrem comentar l'any passat a l'Acadèmia d'Higiene, que s'hauria d'orientar una tasca que comptés amb mitjans per a poder fer "despistage" dels francesos o sigui arribar als començaments de la malaltia; tenim el ferm convenciment que el principi fonamental de la lluita contra el càncer és el diagnòstic precoç, és convenient descobrir la neoplàsia en el seu període inicial, cosa molt difícil, ja que tots sabem que mantes vegades en aquest estadi el malalt és indiferent.

No és sempre la ignorància de l'obrer, del jornal·ler, de l'empleat o de la dona amb fills petits la que fa que el malalt deixi de fer un examen clínic oportú; el que passa en el camp i en les poblacions de tercer i quart ordre és la falta d'establiments adequats i en les capitals l'haver de traslladar-se a un hospital o dispensari a vegades molt lluny o el que una quantitat de públic respectable que va a dites consultes els hi fa perdre mig jornal i si ens trobem que es tracta de lesions petites a vegades indolores o símptomes d'una importància que segons la malalta no s'ha de tenir en molta consideració, es comprèn fàcilment que en aquest estadi on la medicina pot fer molt no es vegin els malalts. Mentre no es faci una educació sanitària i profilàctica és molt difícil de tenir un èxit en aquesta croada com per dissort també passa en la tuberculosi i malalties venèries.

Creiem molt necessari que s'intensifiqui l'educació del públic perquè aquest pugui prevenir-se enfront de la neoplàsia; que s'utilitzin tots els mitjans, la ràdio, el cinema, els dibuixos, i que d'una manera inconscient i si fos possible amb el mínim d'esforç, aquest s'anés assabentant perquè a la menor molèstia, el símptoma que altres vegades passaria desapercebut, consulti el seu metge i poder agafar aquella neoplàsia en el seu

període inicial, que és quan es pot esperar dels recursos terapèutics.

No podem seguir endavant sense dedicar un record a la "Cartila Popular del Càncer" que ja fa molt anys l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, va editar i que considerem un encert i que aprofitem aquesta avinentesa per a retre el nostre homenatge als seus iniciadors (1).

Creiem molt interessant que els centres de medicina preventiva, ja que vigilen i protegeixen metòdicament la salut mitjançant exàmens clínics complets i periòdics que permeten descobrir malalties que s'inicien i establir diagnòstics precoços. En l'any 1935 es concebeix que ha de fer-se visitar periòdicament un automòbil i una màquina industrial perquè funcioni bé i doni el màxim rendiment, però s'oblida de fer examinar periòdicament la màquina orgànica sotmesa igual que aquelles a desgast i desperfectes. Molt diríem en aquest sentit, però el temps és limitat i hem d'acabar parlant del que nosaltres desitjaríem per a la nostra terra.

Terapèutica.—No un centre, sinó diversos, ben util·lats de serveis físics i radiològics, serveis quirúrgics i mèdico-quirúrgics.

Assistència hospitalària i domiciliària.

Una acció social, vigilància domiciliària dels malalts i protecció material i moral, recollida de dades i formació de fitxes corresponents per arxiu i estadística. Una acció educativa popular i vulgarització científica.

Una acció docent ben dirigida que Gallenga en "L'Istruzione pratica del Medico", descriu molt bé que ha de fer-se una preparació professional, un estudi de perfeccionament, un institut especial, i orientar el metge pràctic perquè des del primer moment, si el malalt és portador d'una primera lesió inicial sigui diagnosticada per ell i que mai no li passi inadvertida, i per últim una coordinació perfecta de tots els serveis d'aquesta índole, ja que la veritable tasca quan vol ésser profitosa ha d'ésser coordinada; la resultant ha d'ésser la suma de tots els esforços, ja que el treball isolat portarà el seu benefici, però mai no podrà arribar a l'obra mancomunada que ha d'ésser tota lluita.

(1) L'Acadèmia d'Higiene ha repartit aquest any per la nostra iniciativa nou mil cartilles.